

МЕНИДЖМЪНТ

Съчетание между наука и изкуство

материал на Милена Узунова

Мениджмънт е наука за планиране, организиране и управление на ресурсите на дадена организация с цел тя да бъде възможно най-ефективна. Специалността е сравнително нова и университетите обикновено я внедряват в по-обща специалности като бизнес администрация. За разлика от програмите по бизнес, мениджмънтът има специален фокус върху управлението на хората, създаването на организационна култура и изграждането на лидерски и предприемачески качества. Специалността съдържа елементи от психологията и е съчетание между наука и изкуство. Подходяща е за хора, които все още не са съвсем наясно с какво точно искат да се занимават. Мениджмънтът дава обща перспектива, която може да бъде приложена във всяка една индустрия. Тук е моментът да споменем, че диплома по мениджмънт не означава незабавно стартиране на кариера на мениджър. По-скоро специалността ще ви даде широк спектър от знания и умения, които ще са ви полезни във всяка една сфера на съвременния бизнес, а и за започването на собствен та-къв.

Какво се изучава

Основи на управлението

Икономика

Организационно поведение

Бизнес комуникация

Корпоративна стратегия

Право

Управление на човешките ресурси

Логистика

Предприемачество и малък бизнес

Счетоводство

Стратегически мениджмънт

Маркетинг

**Мениджмънтът
дава обща перспектива,
която може да бъде приложена
във всяка една индустрия**

ВИДОВЕ МЕНИДЖМЪНТ СПЕЦИАЛНОСТИ

Специалност мениджмънт се предлага като обща специалност най-често в бакалавърски програми. Съществуват и по-специализирани програми на ниво както бакалавър, така и магистър. Ето и най-разпространените видове.

Мениджмънт на човешките ресурси

Управлението на човешките ресурси е сфера, която се занимава с всичко, свързано с най-ценния ресурс на всяка една компания – нейния персонал. От неговия първоначален подбор, през индивидуалното му развитие и обучение, до мотивацията на служителите и принципите на възнаграждение – всичко това е основен фокус на специалистите в областта. Обучението по човешки ресурси предоставя дисциплини в областта на бизнеса, икономиката и психологията. Запознаването и прилагането на различни стилове на управление, както и условията за ползотворна и хармонична комуникация са централни теми в този модул.

Хотелски мениджмънт

Хотелският мениджмънт е сравнително нова специалност, която е тясно свързана със сферата на туризма. Най-общо обучението по хотелиерство е вид образователна степен по бизнес администрация, но с ясна насоченост към туризма и управлението на хотелския бизнес. То включва изучаването както на общи предмети като счетоводство, финанси, маркетинг, човешки ресурси, пиар, бизнес стратегия, така и на по-конкретни като логистика, кулинария, събитийен мениджмънт, производство на храни и напитки, и т.н.

Събитийен мениджмънт

Събитийният мениджмънт (или ивент мениджмънт от английски) се свързва с организирането и координация на всякакъв вид събития. Специалността е сред най-новите в полето от бизнес науки и обединява разнообразни модули – от икономика до фотография и култура. Програмите са по-популярни в чужбина, като често се срещат разновидности като Спортен мениджмънт, Културен мениджмънт и други. Събитийният мениджмънт е динамична сфера, която изисква голяма доза гъвкавост, креативност и отлични организационни умения.

Мениджмънт в чужбина

Специалността в чужбина се предлага в бизнес училищата и бизнес факултетите на университетите. Често тя е част от по-обширна програма по бизнес или икономика, но съществуват стоотици специалности само по мениджмънт или някоя от неговите разновидности. Нашият съвет е да се ориентирате към добрите бизнес училища в САЩ, Англия, Франция, Германия, Испания. За специалност Хотелски мениджмънт, както сме писали в предишни броеве, е добре да се насочите към добре разработените програми в Швейцария и Холандия. Чуждестранните университети могат да ви залееят с предложения за краткосрочни, двугодишни програми, бакалавърски, магистърски и MBA дипломи, всичко това под формата на full time, part time и дистанционно обучение. Специалност Мениджмънт се предлага и в специализирани програми (най-често на ниво магистър), като Маркетинг мениджмънт и Финансов мениджмънт. Ето и кои са най-добрите университети за мениджмънт според последното издание на световната класация QS World University Ranking:

Топ 10 университета в Европа:

Място в Европа	Място в света	Университет	Държава
1.	2.	INSEAD	Франция
2.	3.	London Business School	Великобритания
3.	7.	University of Cambridge	Великобритания
4.	8.	University of Oxford	Великобритания
5.	9.	London School of Economics and Political Science (LSE)	Великобритания
6.	10.	Bocconi University	Италия
7.	12.	HEC Paris School of Management	Франция
8.	17.	Copenhagen Business School	Дания
9.	24.	University of Warwick	Великобритания
10.	27.	Universitat Ramon Llull	Испания

Източник: QS World University Rankings by Subject 2018

Мениджмънтът е специалност, за която българските университети черпят опит от успешните практики в чужбина

Топ 5 университета в САЩ:

Място в САЩ	Място в света	Университет
1.	1.	Harvard University
2.	4.	Massachusetts Institute of Technology (MIT)
3.	5.	University of Pennsylvania
4.	6.	Stanford University
5.	11.	University of California, Berkeley

Източник: QS World University Rankings by Subject 2018

Кандидатстване и такси

Програмите по мениджмънт в чужбина изискват базовия комплект документи, а именно:

- Диплома за завършено средно образование или бакалавър;
- Сертификат за владение на английски или друг чужд език;
- За университети от САЩ: SAT и/или GRE/GMAT (за магистърски програми);
- Препоръка и мотивационно писмо.

Трябва да имате предвид, че все пак се касае за факултети по икономика и бизнес и завишени изисквания при кандидатстването могат да дойдат от някои от най-престижните университети в света. В много редки случаи ще ви бъде проведено интервю.

Таксите в бизнес специалностите в чужбина варират и зависят от много фактори – като започнем от избраната държава, висшето училище и образователната степен. Стандартно очаквайте добри програми с по-ниски такси в Холандия, Германия, Испания. Университетите във Великобритания и САЩ са със сравнително по-високи такси, особено ако говорим за MBA програма.

Обучение по мениджмънт в България

Мениджмънтът е сравнително нова специалност, но вече почти всички университети в България я предлагат под една или друга форма. Не навсякъде ще я срещнете под английското и международно наименование – в някои университети (по-конкретно държавните) се нарича Стопанско управление. Такава специалност се предлага практически във всички държавни университети, разполагащи със стопански факултет – Софийския университет, УНСС, Стопанската академия в Свищов, Икономическия университет във Варна, Великотърновския университет, Пловдивския университет, Русенския университет и други.

Частните висши училища, както и все повече държани, предлагат подобни специалности по модела на чуждестранни университети. Към Нов български университет дори функционира специализирано Училище по мениджмънт. Свързани с мениджмънта програми се предлагат и във Варненския свободен университет, Висшето училище по застраховане и финанси, Висше училище по мениджмънт, Международно висше бизнес училище. Британският University of Sheffield предлага специалност Бизнес мениджмънт у нас по съвместна програма с НБУ.

Българските университети изобилстват от програми по мениджмънт, като разнообразие има и в отделните категории бакалаври и магистри. Изискванията за прием варират в отделните университети, таксите – също. Съветът ни е да се насочите към програма с международна насоченост, тъй като мениджмънтът е специалност, за която българските университети черпят опит от успешните практики в чужбина.

23

Кариерна реализация

Възможностите пред завършилите Мениджмънт са много, като почти никога не включват автоматичното заемане на ръководна роля. Предимството на дипломиралите се в областта е, че могат да започнат работа в компания от почти всяка сфера на оперативно ниво. Това е от съществено значение, тъй като дава по-голяма яснота за естеството на работата в определената сфера. По този начин човек има възможност да се изкачи постепенно към по-високите роли, като придобие необходимия опит и знания. Обикновено в големите компании нивото на мениджърите е следното: първата управленска роля е тази на супервайзор или тим лидер на определен екип, след това са функционалните мениджъри на различните отдели, висшият мениджмънт и изпълнителният директор. За достигането до тези нива се изисква голяма доза търпение, време и опит.

В по-малките компании управленските роли се достигат по-бързо. Диплома по мениджмънт дава възможност за професионална реализация и в публичния сектор. Често завършилите специалността се ориентират и към магистърска степен в по-конкретна област като маркетинг мениджмънт, човешки ресурси, финанси и т.н.

Не на последно място, образование по мениджмънт е чудесна предпоставка за започване на собствен бизнес. Току-що завършилите имат отличен теоретичен поглед над целия процес по управление на ресурси и с достатъчно ентусиазъм и финансова помощ могат лесно да го приложат на практика.

За достигането до високите мениджърски нива се изисква голяма доза търпение, време и опит